

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k návrhu aktu o digitálnych trhoch

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovom sídle európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2021/C 147/04)

Komisia uverejnila 15. decembra 2020 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora (akt o digitálnych trhoch). Návrh nadväzuje na oznámenie *Formovanie digitálnej budúcnosti Európy*, ktoré ukázalo potrebu dodatočných pravidiel, aby sa zabezpečila súťaž, spravodlivosť, inovácia a možnosť vstupu na trh, ako aj verejné záujmy, ktoré presahujú rámec hospodárskej súťaže alebo ekonomických úvah. Návrhom sa stanovujú pravidlá *ex ante*, aby trhy, na ktorých veľké platformy s významnými sieťovými účinkami pôsobia (ďalej len „strážcovia prístupu“), boli spravodlivé a umožňovali súťaž.

V návrhu sa preto uvádzajú ustanovenia o určení strážcov prístupu, ktorým sa berú do úvahy výhody založené na údajoch najmä, okrem iného, vo vzťahu k prístupu poskytovateľa k osobným údajom a k ich zhromažďovaniu; povinnosti a zákazy, ktorým strážcovia prístupu podliehajú, pravidlá uskutočňovania prieskumov trhu; ustanovenia týkajúce sa vykonávania a presadzovania návrhu.

V tomto stanovisku európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta návrh, pretože sa snaží podporovať spravodlivé a otvorené trhy a spravodlivé spracúvanie osobných údajov. Už v roku 2014 európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zdôraznil, že hospodárska súťaž, ochrana spotrebiteľa a právne predpisy o ochrane údajov predstavujú tri neoddeliteľne spojené oblasti politiky v kontexte ekonomiky online platforiem. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov sa domnieva, že vzťah medzi týmito tromi oblasťami by mal byť vzťahom komplementárnosti, nie vzťahom, keď jedna oblasť nahrádza druhú, alebo s ňou vstupuje do rozporu.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov v tomto stanovisku zdôrazňuje tie ustanovenia návrhu, ktoré vyvolávajú účinok vzájomne sa posilňujúcej súťažeschopnosti trhu a v konečnom dôsledku aj kontroly zo strany dotknutej osoby, pokiaľ ide o jej osobné údaje. To sa týka napríklad článku 5 písm. f), ktorým sa zakazuje povinné predplatné zo strany koncových používateľov v rámci iných základných platformových služieb ponúkaných strážcom prístupu; článku 6 ods. 1 písm. b), na základe ktorého môže koncový používateľ odinštalovať vopred nainštalované softvérové aplikácie v rámci základnej platformovej služby; článku 6 ods. 1 písm. e), ktorým sa zakazuje strážcom prístupu obmedziť koncovým používateľom možnosť vybrať si medzi rôznymi softvérovými aplikáciami a službami, a článku 13, ktorým sa strážcovia prístupu stanovuje povinnosť predložiť Komisii nezávisle auditovaný opis všetkých techník profilovania spotrebiteľov, ktoré strážca prístupu uplatňuje na svoje základné platformové služby.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zároveň uvádza konkrétne odporúčania ako pomôcť zabezpečiť, aby návrh účinne doplnil všeobecné nariadenie o ochrane údajov, zvyšoval ochranu základných práv a slobôd dotknutých osôb a vyhýbal sa rozporom s aktuálnymi pravidlami o ochrane údajov. V tejto súvislosti európsky dozorný úradník pre ochranu údajov odporúča najmä stanoviť v článku 5 písm. a) návrhu, aby strážca prístupu poskytol koncovým používateľom riešenie v podobe jednoduchého a rýchleho prístupu na správu súhlasu; objasniť rozsah prenosnosti údajov plánovaný v článku 6 ods. 1 písm. h) návrhu a preformulovať článok 6 ods. 1 písm. i) návrhu, aby bol zabezpečený úplný súlad so všeobecným nariadením o ochrane údajov; a upozorňuje na potrebu účinnej anonymizácie a testovania deanonymizácie pri spoločnom využívaní údajov o vyhľadávaniach, kliknutiach a zobrazeniach, čo sa týka bezplatného alebo plateného vyhľadávania generovaného koncovými používateľmi na internetových vyhľadávačoch strážcu prístupu.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov okrem iného nabáda spoluzákonodarcov, aby uvažovali o zavedení minimálnych požiadaviek na interoperabilitu pre strážcov prístupu a podporili vypracovanie technických noriem na európskej úrovni v súlade s platnými právnymi predpismi Únie o európskej normalizácii.

Na záver, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov okrem iného na základe skúseností nadobudnutých v súvislosti s digitálnym strediskom pre výmenu informácií odporúča stanoviť v článku 32 ods. 1, aby poradný výbor pre digitálne trhy tvorili zástupcovia Európskeho výboru pre ochranu údajov a v širšej miere vyzýva na inštitucionalizovanú a štruktúrovanú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi dohľadu vrátane orgánov na ochranu údajov. Touto spoluprácou by sa malo zabezpečiť najmä to, aby si príslušné orgány mohli vymieňať všetky náležité informácie, a mohli tak plniť svoju doplnkovú úlohu, pričom musia konať v súlade s ich príslušnými inštitucionálnymi mandátmi.

1. ÚVOD A SÚVISLOSTI

1. Európska komisia prijala 15. decembra 2020 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o súťažeschopných a spravodlivých trhoch digitálneho sektora (akt o digitálnych trhoch) (ďalej len „návrh“) (i).
2. Návrh nadväzuje na oznámenie *Formovanie digitálnej budúcnosti Európy*, ktoré ukázalo potrebu dodatočných pravidiel, aby sa zabezpečila súťaž, spravodlivosť, inovácia a možnosť vstupu na trh, ako aj verejné záujmy, ktoré presahujú rámec hospodárskej súťaže alebo ekonomických úvah. V oznámení sa tiež uvádzalo, že Komisia preskúma pravidlá *ex ante*, aby trhy, na ktorých veľké platformy s významnými sieťovými účinkami pôsobia ako strážcovia prístupu, boli spravodlivé pre inovátorov, podniky i nové subjekty na trhu a umožňovali im súťažiť. (ii)
3. Podľa dôvodovej správy k návrhu niektoré veľké platformy v digitálnom sektore čoraz viac pôsobia ako brány alebo „strážcovia prístupu“ medzi komerčnými používateľmi a koncovými používateľmi. Takíto strážcovia prístupu sú údajne zakorenení na digitálnych trhoch, čo vedie k významným závislostiam mnohých komerčných používateľov a negatívnym vplyvom na súťažeschopnosť príslušných základných platformových služieb. V určitých prípadoch vedú závislosti k nekalému správaniu voči týmto komerčným používateľom (iii).
4. Cieľom návrhu je riešiť najvýraznejšie prípady nekalých praktík a slabej súťažeschopnosti na úrovni EÚ v súvislosti s tzv. „základnými platformovými službami“. (iv) S týmto cieľom návrh:
  - stanovuje podmienky, za ktorých by mali byť poskytovatelia základných platformových služieb určených za „strážcov prístupu“ (kapitola II);
  - stanovuje praktiky strážcov prístupu, ktoré obmedzujú súťažeschopnosť a ktoré sú nekalé, pričom sa stanovujú povinnosti, ktoré by určení strážcovia prístupu mali splniť, pri niektorých z nich je pritom možné ďalšie spresnenie (kapitola III);
  - stanovuje pravidlá vykonávania prieskumov trhu (kapitola IV) a
  - obsahuje ustanovenia týkajúce sa vykonávania a presadzovania tohto nariadenia (kapitola V).
5. Neformálne konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov o návrhu aktu o digitálnych trhoch sa uskutočnili 8. decembra 2020. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta skutočnosť, že sa s ním konzultovalo v tejto ranej fáze postupu.
6. Okrem návrhu Komisia prijala aj návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o jednotnom trhu s digitálnymi službami (akt o digitálnych službách) a o zmene smernice 2000/31/ES. V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia 2018/1725 sa s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov konzultovalo aj o návrhu aktu o digitálnych službách, ktorý je predmetom samostatného stanoviska.

2. ZÁVERY

V kontexte uvedeného európsky dozorný úradník pre ochranu údajov uvádza tieto odporúčania:

- stanoviť, že návrh dopĺňa nariadenie 2016/679 a smernicu 2002/58/ES a že návrh nešpecifikuje ani nenahrádza žiadne povinnosti základných platformových služieb podľa nariadenia 2016/679 a smernice 2002/58/ES;
- stanoviť v článku 5 písm. a) návrhu, aby strážca prístupu zabezpečil koncovým používateľom používateľsky ústretové riešenie (jednoduchý a rýchly prístup) na správu súhlasu v súlade s nariadením 2016/679 a najmä požiadavku na špecificky navrhnutú a štandardnú ochranu údajov stanovenú v článku 25 nariadenia 2016/679;

- pridať odkaz na koncových používateľov v rámci článku 5 písm. f) návrhu;
- objasniť rozsah prenosnosti údajov plánovaný v článku 6 ods. 1 písm. h) návrhu;
- preformulovať článok 6 ods. 1 písm. i) návrhu s cieľom zabezpečiť súlad so všeobecným nariadením o ochrane údajov, predovšetkým po zohľadnení vymedzenia pojmu „osobné údaje“ podľa článku 4 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov;
- posilniť odkaz v článku 6 ods. 1 písm. j) návrhu, ktorý v odôvodnení stanovuje, že strážca prístupu musí vedieť preukázať, že anonymizované údaje o vyhľadávaniach, kliknutiach a zobrazeniach boli náležite testované proti prípadným rizikám deanonymizácie;
- pridať odkaz na koncových používateľov v článku 10 ods. 2 písm. a) návrhu;
- preformulovať článok 11 ods. 2 návrhu tak, že sa výraz „alebo“ nahradí výrazom „a“;
- stanoviť, že auditovaný opis poskytne Komisia na požiadanie Európskemu výboru pre ochranu údajov alebo aspoň príslušným orgánom dohľadu podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov;
- stanoviť v článku 32 ods. 1 že poradný výbor pre digitálne trhy majú tvoriť zástupcovia Európskeho výboru pre ochranu údajov, ako aj zástupcovia príslušných orgánov členských štátov pre hospodársku súťaž, elektronické komunikácie, audiovizuálne služby, dohľad nad voľbami a ochranu spotrebiteľov;
- zväziť zavedenie minimálnych požiadaviek na interoperabilitu pre strážcov prístupu a podporiť vypracovanie technických noriem na európskej úrovni v súlade s platnými právnymi predpismi Únie o európskej normalizácii;
- ustanoviť inštitucionalizovanú a štruktúrovanú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi dohľadu vrátane orgánov pre ochranu osobných údajov. Touto spoluprácou by sa malo zabezpečiť najmä to, aby si príslušné orgány mohli vymieňať všetky náležité informácie, a mohli tak plniť svoju doplnkovú úlohu, pričom musia konať v súlade s ich príslušným inštitucionálnym mandátom.

V Bruseli 10. februára 2021.

Wojciech WIEWIÓROWSKI

⁽ⁱ⁾ COM(2020) 842 final.

⁽ⁱⁱ⁾ COM(2020) 67 final.

⁽ⁱⁱⁱ⁾ COM(2020) 842 final, s. 1.

^(iv) COM(2020) 842 final, s. 2.